

Beletteren van natuursteen (K0888)

Servicedocument – Afnamevorm: Praktijkexamen

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-03

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Belettert natuursteen	
Complexiteit:	De werkzaamheden zijn vaak volgens standaard procedures. Voor het tekenen van de letters houdt de beginnend beroepsbeoefenaar rekening met lettertype, vlakverdeling en spatiëring. Aangeleverde afbeeldingen die niet uitvoerbaar zijn vertaalt hij naar een afbeelding die wel uitvoerbaar is. Daarbij probeert hij zoveel mogelijk het origineel te benaderen. Dit vereist een bepaalde creativiteit. Het tekenen kan zowel handmatig als op de computer uitgevoerd worden. Het beletteren van stenen bestaat uit meerdere disciplines, waarbij het totale resultaat zeer kritisch beoordeeld wordt door de klant. Hij moet zich thuis voelen in de vele beletteringsmogelijkheden en dient er altijd rekening mee te houden dat zijn werk zichtbaar is voor iedereen. Onjuist handelen kan materiële schade tot gevolg hebben. Voor het uitvoeren van de werkzaamheden zijn basiskennis en -vaardigheden van het vak noodzakelijk.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt zelfstandig. Hij heeft een uitvoerende rol, werkt vanaf orderbonnen en zorgt ervoor dat de juiste tekst netjes is aangebracht. Hij bereidt zelf zijn teksten voor en laat eventueel de teksten controleren door de chef werkplaats of de werkvoorbereider vóór het stralen of boren. Daar kan hij ook terecht voor advies.
Examenvorm:	Praktijkexamen Het praktijkexamen is een afsluitende toets waarbij de kandidaat in een realistische werkomgeving aantoont de vereiste kennis, vaardigheden en professionele houding te beheersen. De beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf vastgestelde criteria en richt zich op zowel het proces als het eindresultaat.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Graveert letters of afbeeldingen in natuursteen	De beginnend beroepsbeoefenaar controleert en past de werkbouwen en tekeningen aan, transporteert de letterplaat, maakt deze schoon, plaatst deze op de machine, verdeelt en graveert, controleert en slijpt freesjes indien nodig, ruimt op, reinigt werkplek en machines en voert klein onderhoud uit.	De beginnend beroepsbeoefenaar leest, begrijpt en interpreteert werktekeningen, raadpleegt tijdig de leiding en toont technisch inzicht, handvaardigheid en coördinatie. Hij gaat zorgvuldig met materialen en middelen om, zet deze efficiënt in, levert de gewenste kwaliteit en volgt procedures, veiligheidsvoorschriften en richtlijnen.	Een letterplaat met gegraveerde letters en/of afbeeldingen.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Straalt letters of afbeeldingen in natuursteen	De beginnend beroepsbeoefenaar controleert de werkbou, past de afbeelding aan, transporteert, maakt schoon, plaatst de letters via programma en plotter, meet, pellet, controleert en straalt ze, plakt en tekent folie bij zelfgetekende letters, stanst indien nodig en onderhoudt machines en werkplek.	De beginnend beroepsbeoefenaar leest, begrijpt en interpreteert werktekeningen en instructies, raadpleegt tijdig de leidinggevende, toont technisch inzicht, coördineert, gaat zorgvuldig met materialen, gebruikt deze efficiënt, levert de gevraagde kwaliteit en houdt zich aan bedrijfsregels, veiligheidsvoorschriften en wetgeving.	Een natuursteen letterplaat met gestraalde letters en/of afbeeldingen.

Werkproces: D1-K1-W3			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Brengt metalen letters en ornamenten aan op natuursteen	De beginnend beroepsbeoefenaar controleert de werkbou en werktekening op duidelijke gegevens, transporteert en maakt de letterplaat schoon, vervaardigt indien nodig boormallen, markeert en boort gaatjes, plaatst en lijmt de letters recht en in lijn, en maakt de werkplek schoon.	De beginnend beroepsbeoefenaar leest, begrijpt en interpreteert werktekeningen en instructies, raadpleegt tijdig de leidinggevende, toont technisch inzicht, manuele vaardigheden en coördinatie, gaat zorgvuldig met materialen om, gebruikt ze efficiënt, levert kwaliteit, richt zich op productieafspraken en werkt volgens procedures, veiligheids- en wettelijke richtlijnen.	Metalen letters en/of ornamenten zijn aangebracht op de steen.

Werkproces: D1-K1-W4			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Werkt letters in natuursteen af	De beginnend beroepsbeoefenaar brengt verf aan met penseel of spuitbus, verwijdt folie indien nodig, brengt speciale lijm aan voor bladgoud en plaatst het bladgoud, verwijdt lijm- en verfresten en maakt de steen vrij. Hij reinigt en beschermt de letterplaat en transporteert deze naar opslag.	De beginnend beroepsbeoefenaar leest, begrijpt en interpreteert werktekeningen en instructies, raadpleegt tijdig de leidinggevende, toont technisch inzicht, coördineert, gaat zorgvuldig met materialen om, zet ze efficiënt in, levert kwaliteit, werkt volgens afspraken, procedures, veiligheidsvoorschriften en wetgeving.	Er zijn letters met verf of bladgoud op de steen aangebracht. De letterplaat ligt schoon en beschermt tegen beschadiging in de opslag.

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Beoordeling praktijkexamen	De examinerator beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen op basis van vastgestelde beoordelingscriteria die betrekking hebben op de vakinhoudelijke uitvoering. Het bewijsmateriaal ondersteunt de beoordeling, maar is niet zelfstandig beslissend. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Het examen bestaat uit het uitvoeren van het praktijkexamen	De examinerator observeert en beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen tijdens het werken. Tijdens of direct na de uitvoering kan de examinerator de student kort bevragen ter verduidelijking van gemaakte keuzes en uitgevoerde handelingen. Deze toelichting is ondersteunend van aard en maakt geen afzonderlijk beoordeeld onderdeel van het examen uit.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl